

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

ספורה
דברי

7

קפת א מיי פיש מלי
יסודי הורה סל
א :

קפת בג ד מיי פיש
מלי מורה סל
עו עז סמג לאון קפת
עוש"ט ח"מ ס"י רב
סעיף ב :

קפת א מיי פיש
מלי מורה סל
עו עז סמג לאון קפת
עוש"ט ח"מ ס"י רב
סעיף ב :

הגהות הב"ח
(ה) גמ' בלק שבידי אשה
תפס כליז וכן בנשי :

גליון השנים
גמ' הנהיגה תורה בלוי
מקומות . ע"ן קדושין
דף ע"ב חספוס
ד"ס קט"ס דקדוק נכ"ד
מקומות : שם מפני
סבור . ע"ן בנשי
הוריות דף יג ע"א ד"ה
אמר לנו :

[ע"ן חס' מו"ק סו" ד"ה
לא אשכחנא וכו' דנדה
זו ד"ה חספוס]

ג' מהרש"ם ורש"א פד"ה

[בכורות נכ'
פירושין ג'
פסחים ק"ה
יבמות י"ד
חולין מד']

בכורות י"ט

ס"ח אף

ויקרא סס

שמות כג כס

[תנאי כליז]

זה תור של עכנאי . יש דגרים חכנאי וכן בירושלמי וכן זה
נחש ושחמא בעל התור שהיה עושה שמו כן :

לא בשמים הוא . והא דלמך בפי' דיבמות (ד' י"ד) וס' ד"ה
(רבי) דהלכה ככ"ה משום דלמך בת קול שחנא הכה שכל
רבים להטות אבל התם אדרבה כ"ה
רובא די לאו דהוה מספקא לן לי
חולין בתר רובא משום דכ"ה הוה
חריפי טובא ועוד דכאן לא ילמך
בת קול אלא משום כבודו דר"ה
שחמך מן השמים ויכירו והא דלמך
התם רבי יוחנן הוה דלמך חין
משניחין צבת קול ולא משניחין ליה
ל' יוחנן אלא על ב"ק דהא משעה
דר"ה דהכא התם דייק מדקאמר לא
בשמים הוה כבר ניתנה לט תורה
מסיני משמע דכוס מקום חין
משניחין: **קחית** ואמר נלחמי בני.
והא דלמך בנשי' ע"ן (ד' ג')
מיוס שחרצ בהמ"ק חין שחוק לפני
הקב"ה היינו קבוע והכא מולתא
דבדיתחא בעלמא הוה דלמך :
ויקרי בגדיו וחלץ מנעליו . חין
להוכיח מכלן הך דמבעיל
ליה במועד קטן (ד' סו) וס' ד"ה לא
חס מטה לרד קריעת בגדים וחלץ
מנעל דלמך הכא נעשרא בעלמא
הוה דעבד הכי :

מבית חכי אבא . פ"י בקועטרס
מבית דוד חכי משפחה
צבת נשיאם היתה וס' מבית דוד :
יחזיק משערי לוואה . לפי שנער
הלך הוה וקריב להוריד
דמעות משמע משום דנפקא
לעיל מקרא דההיא דשערי דמעה
לא נעטלו וכתבם דקא כן הוה דריש
לעיל רב חסדא צהדיא מדכתיב הנה
ה' נלכ על חומות חקך ושחמא מבית
רבן גמליאל היתה מקובלת שהיה
חכי המשפחה ולאו חדוד קאמר
כדלשכחן גמ' (ר"ה ד' כה) דלמך רבן
גמליאל מקובלני מבית חכי אבא
שפעמים צא בחרוזה כ' :
ואמר לה בני' . יש מפרש
משום דחכי כי גרים
הייתם וכיוצא בה :

עכנאי . נחש דרשו לעשות בעגולה להכניס ונכו אלל פיו : כל
מסרות שפירס ר"א . ע"י מעשה שארע נשאלה הלכה זו צבית
המדרש שפלה עומאה לחור תור זה וחורו ועשאו על גביו
מסרות ויזהרם כ"ה ויזהרם ושרפוס לפניו : לבש שמורים . ענין
נער וחבל : אף הוא קרע בגדיו .
שהמטה חייב בקריעה: **וחלץ מנעליו** .
שהמטה חסור צנענות הסנדל
במ"ק (ד' סו) : **ונשמע** . מן הכסא :
עפס . נתקלקל : אף גדול . מכה
גדולה : ר"ג . נשיא הוה ועל פיו
נעשה : **שלא ירבו מחלוקות** . שלא
ירגיל היסוד לחלוק על המדבין :
אימא שטוס . כך שמה : בין מלא
לחסר . סבורה היתה שיהא הסדש
חסר וקבוע ציוס ל' ולא יפול ציוס
הסדש על פניו והיה מלא ולא נקבע
עד יום שלשים ואחד ולא נזהרה צו
ציוס ל' ונפל על פניו : מבית חכי
אבא . מבית חכי המשפחה שבת
נשיאם היתה וס' מבית דוד : חון
משערי לוואה . לפי שנער הלך הוה
וקריב להוריד דמעות : **המלמא** אס
סגר . חולתא דברים : הלוחו .
דוחקו : לא תהיה לו כנוסס . לתך
הוה שדוחקו לתבוע חובו : ה"ג מאי
שחא מלמא דכתיב ביה מלמא וגר
לא תוהא לא חונו חונו ולא חונו חוס
חת עמיתו וגר ככלל עמיתו הוה :
לוחו נמי מלמא כתיב ציוס . וגר לא
תלחן ולא תלחנני ולא תהיה לו
כנוסס : מוס סכך אל תאמר להכרך .
כיון דגרים הייתם גנאי הוה לכס
להזכיר שם גירות : מלן דלית ליה
זקופ' בדיותקים לא נימא להכריז: **זקופ'**
צנייתא . מי שיש לו תלוי במשפחה
לא יאמר לעבדו חו לבן ביתו תלה
לי דג זה שכל שם תלייה גנאי הוה
לו : **מתני'** חין מפרצין פירות
בפירות . בעל הבית שחומר פירות
שדס פלוני חכי מוכר לך כך וכן
סחין לא יעבדנו בפירות שדס אחרת :
וחין

אמות אמר לו ר"ה עקיבא מה יום מיומים אמר לו רבי במדומה לי שחבירים
בדילים מנך אף הוא קרע בגדיו וחלץ מנעליו ונשטמא וישב על גבי קרקע
זלגו עיניו דמעות לקה העולם שליש בזיתים ושליש בחטים ושליש
בשעורים ויש אומרים אף בצק שבידי אשה (ה) מפח תנא *אך גדול היה
באותו חזום שבכל מקום שנתן בו עינו ר"ה נשרף ואף ר"ג היה בא בספינה עמד עליו נחשול למבעו
אמר במדומה לי שאין זה אלא בשביל ר"ה בן הורקנוס עמד על רגליו ואמר רבונו של עולם גלוי
וידוע לפניך שלא לכבודי עשיתי ולא לכבוד בית אבא עשיתי אלא לכבודך שלא ירבו מחלוקות בישראל
נח הים מועפו אימא שלום דביתו דר"ה אחתיה דר"ג הואי מההוא מעשה ואילך לא הוה שבקה ליה
לר"ה למיפל על אפיה ההוא יומא ריש ירחא הוה ואיחלף לה בין מלא לחסר איכא דאמר אהא עניא
וקאי אבבא אפיקא ליה ריפתא אשכחתיה דנפל על אנפיה אמרה ליה קום קמלית לאורי אדחבי נפק שיפורא
מבית רבן גמליאל דשכיב אמר לה מנא ידעת אמרה ליה כך מקיבלני מבית אבי אבא כל השערים
נגעלים חין משערי אינאה תנו רבנן *תמאנה את הגר עובר בשלשה לאוין והלוחני עובר בשנים מאי
שנא מאנה דכתיבי שלשה לאוין *וגר לא תונה *ויבי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אותו *ולא תונו איש
את עמיתו וגר בכלל עמיתו הוא לוחני נמי שלשה כתיבי *ולא תלחצנו *וגר לא תלחץ *ולא תהיה לו כנושה
וגר בכלל הוא אלא יאחד זה ואחד זה בשלשה תניא רבי אליעזר הגדול אומר מפני מה *הזהירה תורה בלוי
מקומות ואמרי לה במ"ו מקומות בגר *כפני *שסורו רע מאי דכתיב וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם
בארץ מצרים (*תנינא) רבי נתן אומר מוס שבך אל תאמר לחבך והיינו דאמר אינשי דוקף ליה זקופא
בדיותקה לא נימא ליה להברית זקופ' בנייתא : **מתני'** חין מערבין פירות בפירות אפי' חדשים בחדשים
וחין